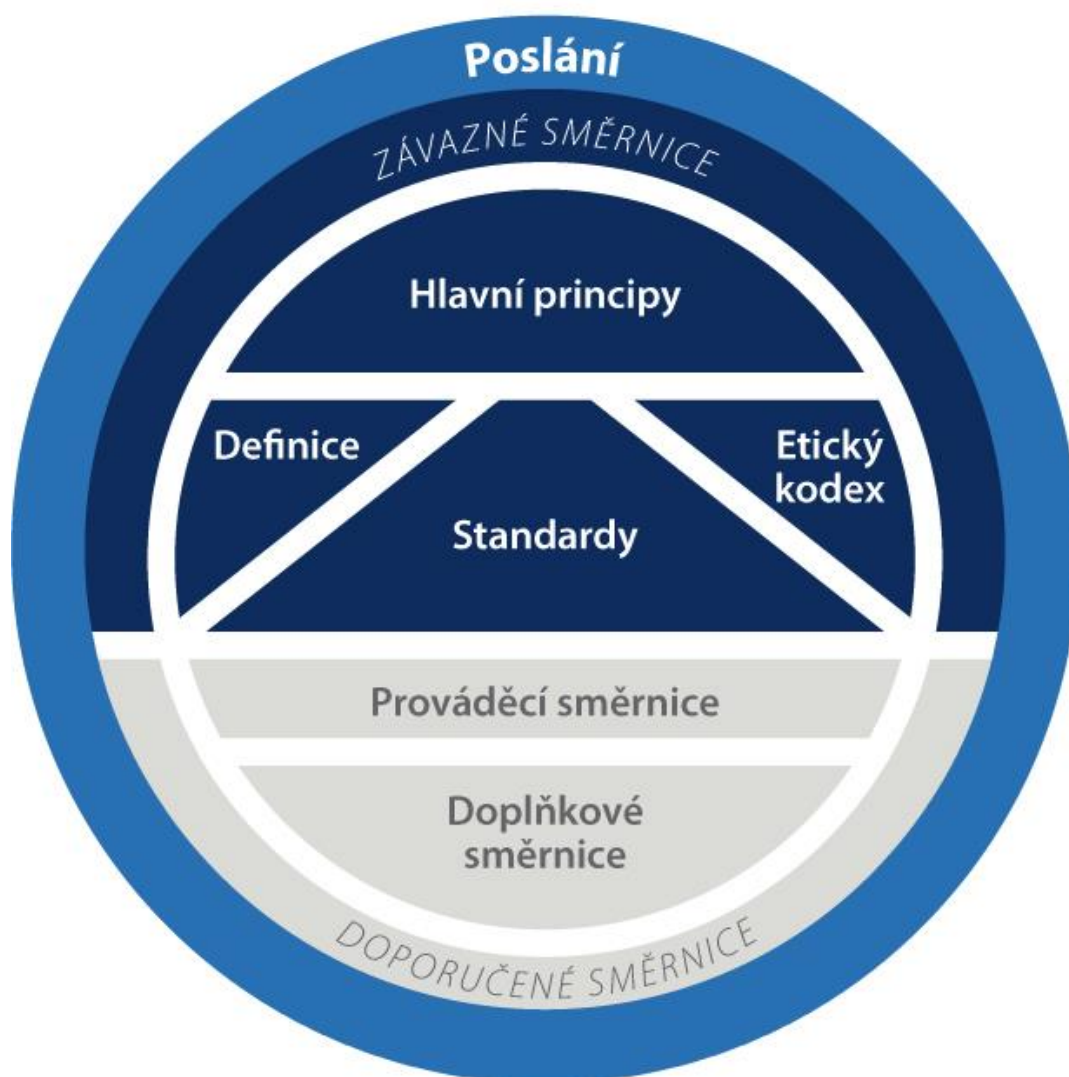

Revidované Standardy s účinností od 1. 1. 2017

Mezinárodní rámec profesní
praxe interního auditu

Úvod ke *Standardům*

Interní audit je vykonáván v různém právním a kulturním prostředí; v organizacích lišících se zaměřením, velikostí a strukturou, prostřednictvím interních zaměstnanců i externích odborníků. Tyto rozdíly mohou sice ovlivňovat praxi interního auditu v daném prostředí, má-li však interní audit naplňovat řádně své odpovědnosti, musí být vždy jeho činnost ve shodě s *Mezinárodními Standardy pro profesní praxi interního auditu* vydanými IIA (dále *Standardy*).

Cílem *Standardů* je:

1. Usměrnovat soulad se závaznými prvky Mezinárodního rámce profesní praxe.
2. Poskytnout rámec pro provádění a podporu širokého spektra služeb interního auditu, přinášejících přidanou hodnotu.
3. Vytvořit základnu pro hodnocení výkonu interního auditu.
4. Podporovat zdokonalené organizační procesy a postupy.

Standardy jsou souborem principů a závazných požadavků, které se skládají z:

- Vyjádření klíčových požadavků kladených na profesní praxi interního auditu a na hodnocení účinnosti jeho výkonu. Tyto požadavky jsou aplikovatelné mezinárodně jak na fyzické, tak i na právnické osoby.
- Interpretací vysvětlujících pojmy nebo pojetí použité v textu jednotlivých *Standardů*.

Standardy, spolu s Etickým kodexem, obsahují všechny závazné prvky Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu. Z tohoto důvodu soulad s Etickým kodexem a *Standardy* znamená soulad se všemi závaznými prvky Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu.

Standardy používají pojmy, jejichž význam je konkrétně vymezen ve Výkladu pojmů. Z hlediska správného používání *Standardů* je nezbytné vzít v potaz konkrétní výklady uvedené ve Výkladu pojmů. Navíc, *Standardy* používají slovo „muset“ pro stanovení nepodmíněného požadavku a slovo „měl by“ tam, kde je očekáván soulad, vyjma případů, kdy při použití profesního úsudku dané okolnosti zdůvodňují odchylku.

Standardy se skládají ze dvou hlavních částí: Základních standardů a Standardů pro výkon interního auditu. Základní standardy obsahují zásadní požadavky a vlastnosti týkající se útvarů a subjektů poskytujících služby interního auditu. Standardy pro výkon interního auditu popisují charakter služeb interního auditu a poskytují kvalitativní kritéria, na jejichž základě lze činnost interního auditu hodnotit. Základní standardy a Standardy pro výkon interního auditu se vztahují na všechny služby interního auditu.

Prováděcí standardy jsou nadstavbou Základních standardů a Standardů pro výkon interního auditu a obsahují požadavky týkající se ujišťovacích (.A) a poradenských (.C) služeb.

Ujišťovací služby představují objektivní posouzení informací, jehož cílem je poskytnutí názorů nebo závěrů ohledně určitého subjektu, činnosti, funkce, procesu, systému nebo jiných předmětů posouzení. Charakter a rozsah ujišťovací zakázky určuje auditor. Ujišťovacích služeb se obecně účastní tři strany: (1) Jedinec nebo skupina, kteří jsou v přímém vztahu k danému subjektu, jednotlivým činnostem, funkci, procesu, systému nebo jiné předmětné záležitosti – vlastník procesu (2) Jedinec nebo skupina provádějící hodnocení – interní auditor (3) Jedinec nebo skupina využívající toto hodnocení – uživatel.

Poradenské služby mají charakter poradenství a jsou obvykle prováděny na základě specifické žádosti klienta. Charakter a rozsah poradenské zakázky je předmětem dohody s klientem.

Poradenské služby obvykle zahrnují dvě strany: (1) Jedince nebo skupinu poskytující konzultaci – interního auditora (2). Jedince nebo skupinu požadující a přijímající konzultaci – klienta zakázky. Při poskytování poradenských služeb by měl interní auditor zachovávat objektivitu a nepřijímat řídicí odpovědnost.

Standardy se vztahují na jednotlivé interní auditory a na funkci interního auditu. Všichni interní auditoři jsou zodpovědní za soulad se *Standardy* v oblastech objektivitu jednotlivce, odbornosti, náležitě profesní péče a dále za soulad se *Standardy*, které souvisejí s výkonem jejich profesních odpovědností. Vedoucí interního auditu jsou navíc zodpovědní za celkový soulad funkce interního auditu se *Standardy*.

Pokud zákony nebo regulační opatření neumožňují interním auditorům nebo funkci interního auditu, aby postupovali ve shodě s určitou částí *Standardů*, je nezbytné dodržovat všechny ostatní části *Standardů* a řádně o této situaci informovat.

Pokud jsou *Standardy* používány ve spojení s požadavky vydanými jinými odbornými organizacemi, v případech, kdy je to vhodné, mohou auditní zprávy také odkazovat na tyto požadavky. Pokud v takovém případě vykazuje funkce interního auditu soulad se *Standardy* a existují rozdíly mezi *Standardy* a ostatními použitými požadavky, interní auditoři a funkce interního auditu musí být v souladu se *Standardy*; mohou se však také přizpůsobit ostatním požadavkům, pokud jsou jejich ustanovení přísnější než *Standardy*.

Rozvoj a revize *Standardů* jsou nepřetržitými procesy. *Standardy* jsou před jejich vydáním intenzivně diskutovány v Mezinárodní radě pro *standardy* interního auditu (International Internal Audit Standards Board) a podrobeny širokému mezinárodnímu připomínkovému řízení. Všechny návrhy jsou uveřejňovány na webových stránkách IIA a jsou distribuovány všem národním institutům.

Náměty a komentáře týkající se *Standardů* mohou být zasílány na adresu:

The Institute of Internal Auditors
Standards and Guidance
1035 Greenwood Blvd, Suite 401
Lake Mary, FL 32746, USA
E-mail: guidance@theiia.org
Web: www.globaliia.org

MEZINÁRODNÍ STANDARDY PRO PROFESNÍ PRAXI INTERNÍHO AUDITU (STANDARDY)

Základní standardy

1000 – Účel, pravomoci a odpovědnosti

Účel, pravomoci a odpovědnosti interního auditu musí být formálně stanoveny ve statutu interního auditu, který je v souladu s Posláním interního auditu a se závaznými prvky Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu (Hlavní principy profesní praxe interního auditu, Etický kodex, *Standardy*, Definice interního auditu). Vedoucí interního auditu musí pravidelně ověřovat aktuálnost statutu interního auditu. Vedoucí interního auditu musí předkládat statut interního auditu vedení a orgánům společnosti ke schválení.

Interpretace:

Statutem interního auditu se rozumí formální dokument, který definuje účel, pravomoci a odpovědnosti interního auditu. Statut interního auditu určuje postavení interního auditu v rámci společnosti, včetně povahy vztahu funkční podřízenosti vedoucího interního auditu vůči orgánům společnosti; dále stanoví oprávnění k přístupu k dokladům, osobám a majetku, které souvisejí s prováděním zakázek, a definuje rozsah činnosti interního auditu. Konečné schválení statutu interního auditu přísluší orgánům společnosti.

1000.A1 – Charakter ujišťovacích služeb poskytovaných společnosti musí být definován ve statutu interního auditu. Pokud je ujištění poskytováno subjektům vně společnosti, musí být charakter těchto ujišťovacích služeb též definován ve statutu interního auditu.

1000.C1 – Charakter poradenských služeb musí být definován ve statutu interního auditu.

1010 – Přijetí Závazných směrnic ve statutu interního auditu

Ve statutu interního auditu musí být respektován povinný charakter Hlavních principů profesní praxe interního auditu, Etického kodexu, *Standardů* a Definice interního auditu. Vedoucí interního auditu by měl obsah Poslání interního auditu a závazných prvků Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu diskutovat s vedením a orgány společnosti.

1100 – Nezávislost a objektivita

Působení interního auditu musí být nezávislé a interní auditoři musí při výkonu své práce postupovat objektivně.

Interpretace:

Nezávislost znamená nepřítomnost podmínek, za kterých je obrožena schopnost interního auditu vykonávat odpovědnosti interního auditu nezaujatým způsobem. K dosažení stupně nezávislosti nezbytného pro účinné provádění odpovědností funkce interního auditu má vedoucí interního auditu přímý a neomezený přístup k vedení a orgánům společnosti. Stupně nezávislosti nezbytného pro účinné provádění odpovědností funkce interního auditu může být dosaženo prostřednictvím dvou linií řízení. Obrožení nezávislosti musí být řízeno na úrovni jednotlivého auditora, zakázky, funkčních a organizačních úrovní.

Objektivita je nezaujatý myšlenkový postoj, který umožňuje interním auditorům provádět zakázky takovým způsobem, který zajišťuje důvěru ve výsledek jejich práce a zamezuje přijímání kompromisů ohledně její kvality. Objektivita vyžaduje, aby interní auditoři nepodřizovali svůj úsudek týkající se předmětu auditu jiným subjektům nebo jedincům. Obrožení objektivity musí být řízeno na úrovni jednotlivého auditora, zakázky, funkčních a organizačních úrovní.

1110 – Organizační nezávislost

Vedoucí interního auditu musí podávat zprávy takovému organizačnímu stupni ve společnosti, který internímu auditu umožňuje plnění jeho funkcí. Vedoucí interního auditu musí nejméně jednou ročně potvrdit orgánům společnosti organizační nezávislost funkce interního auditu.

Interpretace:

Organizační nezávislost je dosažena účinným způsobem tehdy, pokud je vedoucí interního auditu funkčně podřízen orgánům společnosti. Příklady funkčního podřízení orgánům společnosti zahrnují situace, kdy orgány společnosti:

- schvalují statut interního auditu,
- schvalují rizikově zaměřený plán interního auditu,
- schvalují rozpočet a plán zdrojů interního auditu,
- dostávají od vedoucího interního auditu informace týkající se výkonnosti interního auditu ve vztahu k plánu a informace o ostatních záležitostech,
- schvalují rozhodnutí ohledně jmenování a odvolání vedoucího interního auditu,
- schvalují odměňování vedoucího interního auditu,
- provádějí odpovídající dotazování vedení společnosti a vedoucího interního auditu, aby zjistili, zda neexistuje nepřiměřené omezení rozsahu a zdrojů auditu.

1110.A1 – Při stanovení rozsahu působnosti interního auditu, při vlastním provádění prací a při sdělování výsledků nesmí internímu auditu do těchto činností nikdo zasahovat. Vedoucí interního auditu musí o takových zásadách předávat informace orgánům společnosti a musí s nimi projednat jejich dopady.

1111 – Přímá vzájemná součinnost s orgány společnosti

Vedoucí interního auditu musí komunikovat a být ve vzájemné součinnosti přímo s orgány společnosti.

1112 – Role vedoucího interního auditu mimo oblast interního auditu

Pokud vedoucí interního auditu zastává nebo bude zastávat role a/nebo odpovědnosti, které spadají mimo interní audit, musí být zavedena preventivní opatření omezující narušení nezávislosti a objektivitu.

Interpretace:

Vedoucí interního auditu může být požádán, aby přijal dodatečné role a odpovědnosti mimo oblast interního auditu, např. odpovědnost za činnosti v oblasti compliance nebo řízení rizik. Tyto role a odpovědnosti mohou narušit nebo vytvořit zdání narušení organizační nezávislosti funkce interního auditu nebo individuální objektivitu interního auditora. Preventivní opatření jsou dohledové činnosti, které jsou obvykle prováděny orgány společnosti za účelem vyřešení možných narušení a mohou zahrnovat takové činnosti jako je pravidelné hodnocení linií informačních toků a odpovědností, a návrh alternativních procesů určených pro získání ujištění souvisejícího s oblastmi dodatečných odpovědností.

1120 – Objektivita jednotlivce

Interní auditoři musí postupovat nestranně a nezaujatě a musí se vyhybat jakémukoliv střetu zájmů.

Interpretace:

Střet zájmů je situace, v níž má interní auditor, vystupující v roli důvěryhodné osoby, protichůdný profesní či osobní zájem. Tyto protichůdné zájmy mohou znesnadnit nestranné plnění povinností auditora. Střet zájmů existuje dokonce i v případě, kdy se nestane nic neetického nebo nesprávného. Střet zájmů může vytvořit zdání nevhodnosti, které může narušit důvěru v interního auditora, k funkci interního auditu a k této profesi. Střet zájmů by mohl narušit schopnost jedince plnit objektivně své povinnosti a odpovědnosti.

1130 – Narušení nezávislosti nebo objektivitu

Pokud dojde ke zdánlivému či faktickému narušení nezávislosti nebo objektivitu, musí být o této skutečnosti předány podrobné informace příslušné organizační úrovni ve společnosti. Způsob sdělení informací závisí na povaze tohoto narušení.

Interpretace:

Narušení organizační nezávislosti a objektivitu jednotlivce může zahrnovat následující situace (které však nejsou jejich vyčerpávajícím výčtem): osobní střet zájmů, omezení rozsahu působnosti auditu, omezení přístupu k dokladům, osobám a majetku a omezení zdrojů, např. finančních.

Stanovení příslušných subjektů, kterým musí být sděleny detaily týkající se narušení nezávislosti a objektivitu, závisí na odpovědnostech očekávaných od funkce interního auditu a jeho výkonného vedení směrem k vedení a orgánům společnosti, jak je uvedeno ve statutu interního auditu a dále také závisí na charakteru tohoto narušení.

1130.A1 – Interní auditoři nesmí hodnotit takové procesy, za jejichž provádění byli předtím odpovědní. Jestliže auditor poskytuje ujištění o činnosti, za kterou byl během předchozího roku odpovědný, znamená to, že objektivita je narušena.

1130.A2 – Na ujišťovací zakázky (audity) činností, za jejichž provádění je odpovědný vedoucí interního auditu, musí dohlížet subjektivně interního auditu.

1130.A3 – Interní audit může poskytovat ujišťovací služby tam, kde v minulosti poskytoval poradenské služby, a to za podmínky, že povaha poradenství nevedla k narušení objektivit a že je při přiřazování zdrojů na danou zakázku vzata v potaz individuální objektivita.

1130.C1 – Interní auditoři mohou poskytovat poradenské služby týkající se činností, za jejichž provádění byli předtím odpovědní.

1130.C2 – Pokud jsou interní auditoři vystaveni možnému narušení nezávislosti a objektivit ve vztahu k nabízeným poradenským službám, musí být klient o této skutečnosti informován ještě před přijetím takové zakázky.

1200 – Odbornost a náležitá profesní péče

Zakázky musí být prováděny odborně a s náležitou profesní péčí.

1210 – Odbornost

Interní auditoři musí mít znalosti, dovednosti a další schopnosti potřebné pro plnění svých úkolů. Funkce interního auditu jako celek musí mít nebo být schopna zajistit takové znalosti, dovednosti a další schopnosti, které jsou potřebné pro plnění jejich odpovědností.

Interpretace:

Odbornost je společným termínem označujícím znalosti, dovednosti a další schopnosti vyžadované od interních auditorů, které jsou nezbytné pro účinný výkon jejich profesních odpovědností. Z hlediska poskytování relevantního poradenství a doporučení odbornost zahrnuje zvažování současných činností, trendů a nově vznikajících problémů. Interním auditorům se doporučuje, aby prokazovali svou odbornost získáním odpovídajících profesních kvalifikací a certifikací, např. osvědčení Certifikovaný Interní Auditor a další osvědčení nabížená Mezinárodním institutem interních auditorů a ostatními, pro tento účel vhodnými profesními organizacemi.

1210.A1 – Pokud nemají interní auditoři znalosti, dovednosti a další schopnosti potřebné pro provedení zakázky jako celku nebo její části, vedoucí interního auditu musí zajistit odborné poradenství a podporu.

1210.A2 – Interní auditoři musí mít dostatečné znalosti, aby mohli ohodnotit riziko podvodu a způsob, jakým je toto riziko řízeno v rámci společnosti, ale neočekává se od nich taková kvalifikace, jako je požadována od osoby, jejíž hlavní odpovědností je odhalování a vyšetřování podvodu.

1210.A3 – Interní auditoři musí v rámci provádění svěřených úkolů mít dostatečné znalosti klíčových rizik a řídicích a kontrolních mechanismů v oblasti informačních technologií. Dále musí mít dostatečné znalosti dostupných softwarově podporovaných auditorských postupů. Od všech interních auditorů se však neočekává taková kvalifikace jako od interního auditora, jehož hlavní odpovědností je audit informační technologie.

1210.C1 – Pokud nemají interní auditoři znalosti, dovednosti a další schopnosti potřebné pro provedení poradenské zakázky jako celku nebo její části, musí vedoucí interního auditu odmítnout tuto zakázku nebo zajistit odborné poradenství a podporu.

1220 – Náležitá profesní péče

Interní auditoři musí uplatňovat péči a dovednosti, jaké se očekávají od přiměřeně uvážlivého a způsobilého interního auditora. Náležitá profesní péče neznamená neomylnost.

1220.A1 – Interní auditor musí při uplatňování náležité profesní péče vzít v úvahu:

- rozsah práce potřebný k dosažení cílů zakázky (auditu),
- relativní složitost, významnost nebo závažnost oblastí, které jsou předmětem postupů poskytujících ujištění,
- přiměřenost a účinnost procesů řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů,
- pravděpodobnost výskytu významných chyb, podvodu nebo odchylek,
- náklady potřebné pro poskytnutí ujištění ve vztahu k jeho možným přínosům.

1220.A2 – Při uplatňování náležité profesní péče musí interní auditor zvážit použití softwarově podporovaných auditorských postupů a ostatních postupů analýzy dat.

1220.A3 – Interní auditor musí být ostražitý vůči významným rizikům, která mohou ovlivnit cíle, postupy nebo zdroje. Postupy poskytující ujištění, i když jsou prováděny s náležitou profesní péčí, však samy o sobě nezaručí, že budou odhalena všechna významná rizika.

1220.C1 – Interní auditoři při uplatňování náležité profesní péče musí v rámci poradenské zakázky vzít v úvahu:

- potřeby a očekávání klientů, včetně charakteru, načasování a způsobu sdělení výsledků zakázky,
- relativní složitost a rozsah práce potřebné k dosažení cílů zakázky,
- náklady na poradenskou zakázku ve vztahu k jejím možným přínosům.

1230 – Průběžný profesní rozvoj

Interní auditoři musí zlepšovat své znalosti, dovednosti a další schopnosti prostřednictvím průběžného profesního rozvoje.

1300 – Program pro zabezpečení a zvyšování kvality

Vedoucí interního auditu musí vypracovat a pravidelně aktualizovat program pro zabezpečení a zvyšování kvality interního auditu, který zahrnuje všechna hlediska funkce interního auditu.

Interpretace:

Program pro zabezpečení a zvyšování kvality je navržen tak, aby umožnil hodnocení souladu činnosti interního auditu se Standardy a dále umožnil hodnocení, zda se interní auditoři řídí Etickým kodexem. Tento program také hodnotí účinnost a efektivnost činností interního auditu a identifikuje příležitosti ke zlepšení. Vedoucí interního auditu by měl podporovat orgány společnosti v jejich dohledu nad programem pro zabezpečení a zvyšování kvality.

1310 – Požadavky kladené na Program pro zabezpečení a zvyšování kvality

Program pro zabezpečení a zvyšování kvality musí zahrnovat jak interní, tak externí hodnocení.

1311 – Interní hodnocení

Interní hodnocení musí zahrnovat:

- průběžné sledování výkonnosti funkce interního auditu,
- pravidelná sebehodnocení nebo hodnocení prováděná jinými osobami v rámci společnosti, které mají dostatečné znalosti postupů interního auditu.

Interpretace:

Průběžné sledování je nedílnou součástí každodenního dohledu (supervize), prověřování a měření činnosti interního auditu. Průběžné sledování je začleněno do běžných zásad a postupů používaných ke řízení interního auditu; průběžné sledování používá procesy, nástroje a informace, které jsou považovány za nezbytné pro hodnocení souladu s Etickým kodexem a Standardy.

Pravidelná hodnocení jsou definována jako analýzy hodnotící soulad s Etickým kodexem a se Standardy.

Dostatečná znalost postupů interního auditu vyžaduje alespoň porozumění všem prvkům Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu.

1312 – Externí hodnocení

Externí hodnocení musí být provedeno minimálně jednou za pět let odborně způsobilým a nezávislým externím hodnotitelem nebo externím hodnoticím týmem. Vedoucí interního auditu musí s orgány společnosti projednat:

- formu a četnost externích hodnocení,
- odbornou způsobilost a nezávislost externího hodnotitele nebo hodnoticího týmu, včetně jakéhokoli možného střetu zájmů.

Interpretace:

Externí hodnocení mohou být provedena prostřednictvím uceleného externího hodnocení nebo ve formě sebehodnocení s nezávislým externím potvrzením (validací). Externí hodnotitel musí vyjádřit závěr týkající se souladu s Etickým kodexem a se Standardy; externí hodnocení může také obsahovat komentáře k provozním nebo strategickým oblastem.

Odborně způsobilý hodnotitel nebo hodnoticí tým prokazuje způsobilost ve dvou oblastech: v profesní praxi interního auditu a v procesu externího hodnocení. Způsobilost může být prokázána kombinací zkušeností a teoretických znalostí. Zkušenosti získané ve společnostech obdobných velikostí a složitostí, v obdobném sektoru nebo odvětví, a zkušenosti v oblasti technických aspektů jsou hodnotnější než zkušenosti (z tohoto pohledu) méně relevantní. Jedná-li se o hodnoticí tým, nemusí mít všichni členové týmu způsobilost ve všech oblastech, ale kvalifikovaný musí být tým jako celek. K vyhodnocení, zda hodnotitel nebo hodnoticí tým prokazuje dostatečnou způsobilost z hlediska kvalifikace, používá vedoucí interního auditu svůj profesní úsudek.

Nezávislost hodnotitele nebo hodnoticího týmu znamená, že nejsou ve skutečném ani zdánlivém střetu zájmů a že nejsou součástí nebo nejsou ve sféře vlivu společnosti, ke níž náleží funkce interního auditu. Z hlediska snížení výskytu zdánlivého nebo možného střetu zájmů by vedoucí interního auditu měl podporovat orgány společnosti v jejich dohledu nad externím hodnocením.

1320 – Podávání zpráv o Programu pro zabezpečení a zvyšování kvality

Vedoucí interního auditu musí informovat vedení a orgány společnosti o výsledcích programu pro zabezpečení a zvyšování kvality. Předávané informace by měly zahrnovat:

- rozsah a frekvenci jak interních, tak externích hodnocení,
- informace o kvalifikaci a nezávislosti hodnotitele(ů) nebo hodnotícího týmu, včetně možných střetů zájmů,
- závěry učiněné hodnotiteli,
- plány nápravných opatření.

Interpretace:

Forma, obsah a frekvence předávání výsledků týkajících se programu pro zabezpečení a zvyšování kvality jsou stanoveny po dohodě s vedením a orgány společnosti a berou v úvahu odpovědnosti interního auditu a jeho výkonného vedení tak, jak jsou stanoveny ve statutu interního auditu. Za účelem prokázání souladu s Etickým kodexem a se Standardy jsou výsledky externích hodnocení a výsledky pravidelných interních hodnocení předávány po ukončení příslušného hodnocení. Výsledky průběžného sledování jsou sdělovány nejméně jednou ročně. Tyto výsledky obsahují hodnocení hodnotitele nebo hodnotícího týmu ohledně stupně souladu.

1321 – Užívání výrazu „Je v souladu s Mezinárodními standardy pro profesní praxi interního auditu“

Uvedení, že činnost interního auditu je v souladu s *Mezinárodními standardy pro profesní praxi interního auditu*, je možné pouze pokud to výsledky programu pro zabezpečení a zvyšování kvality podporují.

Interpretace:

Činnost interního auditu je v souladu s Etickým kodexem a se Standardy, pokud dosahuje výsledků v nich uvedených. Výsledky programu pro zabezpečování a zvyšování kvality obsahují jak výsledky interního, tak externího hodnocení kvality. Všechny útvary interního auditu budou mít k dispozici výsledky interního hodnocení. Útvary interního auditu, které existují alespoň pět let, budou též disponovat výsledky externího hodnocení kvality.

1322 – Informování týkající se nesouladu

Pokud má nesoulad s Etickým kodexem nebo *Standardy* dopad na celkový rozsah působnosti a postupy interního auditu, musí vedoucí interního auditu informovat vedení a orgány společnosti o tomto nesouladu a jeho dopadech.

Standardy pro výkon interního auditu

2000 – Řízení interního auditu

Vedoucí interního auditu musí účinně řídit výkon interního auditu tak, aby interní audit přinášel společnosti přidanou hodnotu.

Interpretace:

Funkce interního auditu je účinně řízena, pokud:

- dosahuje účelu a plní odpovědnosti stanovené ve statutu interního auditu,
- je v souladu se Standardy,
- jeho jednotliví zaměstnanci postupují v souladu s Etickým kodexem a se Standardy,
- bere v úvahu trendy a nově vznikající problémy, které mají dopad na danou organizaci.

Interní audit přidává hodnotu společnosti a ostatním zainteresovaným subjektům (stakeholders) pokud bere v úvahu strategii, cíle a rizika; pokud usiluje o nalezení cest ke zdokonalení procesů řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů; a pokud objektivním způsobem poskytuje náležité ujištění.

2010 – Plánování

Vedoucí interního auditu musí vytvořit rizikově zaměřený plán, který v souladu s cíli společnosti stanoví priority výkonu interního auditu.

Interpretace:

Z hlediska přípravy rizikově zaměřeného plánu vedoucí interního auditu komunikuje s vedením a orgány společnosti, a získává tak pochopení týkající se organizačních strategií, klíčových obchodních cílů, souvisejících rizik a procesů řízení rizik. Vedoucí interního auditu musí prověřit a, pokud je to nutné, musí upravit tento plán v reakci na změny v podnikatelském prostředí, rizicích, procesech, plánech, systémech a v řídicích a kontrolních mechanismech dané společnosti.

2010.A1 – Plán zakázek interního auditu musí být založen na zdokumentovaném vyhodnocení rizik, které je prováděno nejméně jednou ročně. V tomto procesu musí být vzaty v úvahu návrhy vedení a orgánů společnosti.

2010.A2 – Vedoucí interního auditu musí identifikovat a vzít v úvahu, co vedení, orgány společnosti a ostatní zainteresované subjekty (stakeholders) očekávají od názorů a dalších závěrů interního auditu.

2010.C1 – Vedoucí interního auditu by měl zvážit přijetí navržených poradenských zakázek s ohledem na schopnost těchto zakázek zdokonalovat proces řízení rizik, přinášet přidanou hodnotu a zdokonalovat procesy ve společnosti. Přijaté zakázky musí být zahrnuty do plánu.

2020 – Komunikace a schvalování

Vedoucí interního auditu musí předkládat plány interního auditu a požadavky na zdroje, včetně jejich průběžných významných změn, k posouzení a schválení vedení a orgánům společnosti. Vedoucí interního auditu musí též informovat o dopadech vzniklých v důsledku omezení zdrojů.

2030 – Řízení zdrojů

Vedoucí interního auditu musí zajistit, aby zdroje interního auditu pro splnění schváleného plánu byly vhodné, dostatečné a účinně rozmístěné.

Interpretace:

Vhodnými zdroji se rozumí kombinace znalostí, dovedností a dalších schopností potřebných pro splnění plánu. Dostatečnými zdroji se rozumí množství zdrojů potřebných pro uskutečnění plánu. Zdroje jsou účinně rozmístěny, pokud jsou používány způsobem, který vede k dosažení schváleného plánu optimální cestou.

2040 – Zásady a postupy

Vedoucí interního auditu musí stanovit zásady a postupy, kterými se řídí činnost interního auditu.

Interpretace:

Forma a obsah zásad a postupů jsou závislé na velikosti a struktuře útvaru interního auditu a složitosti jeho práce.

2050 – Koordinace a možnost spolehnutí se

Vedoucí interního auditu by měl sdílet informace, koordinovat činnosti, a zvážit možnost spolehnutí se na práci ostatních interních a externích dodavatelů obdobných ujišťovacích a poradenských služeb tak, aby bylo zajištěno dostatečné pokrytí auditními a poradenskými činnostmi a byly minimalizovány duplicity činností.

Interpretace:

Při koordinaci činností se vedoucí interního auditu může spoléhat na práci ostatních poskytovatelů ujišťovacích a poradenských služeb. Měl by být zaveden důsledný proces využívaný jako základna pro možnost spolehnutí se a vedoucí interního auditu by měl zvážit způsobilost, objektivitu a náležitou profesní péči u poskytovatelů ujišťovacích a poradenských služeb. Vedoucí interního auditu by měl také disponovat jasným porozuměním rozsahu, cílům a výsledkům prací prováděných ostatními poskytovateli ujišťovacích a poradenských služeb. V případech, kdy se spoléhá na práci ostatních poskytovatelů, je vedoucí interního auditu nicméně odpovědný za zajištění odpovídajícího zdůvodnění závěrů a názorů učiněných ze strany interního auditu.

2060 – Předávání zpráv vedení a orgánům společnosti

Vedoucí interního auditu musí vedení a orgánům společnosti pravidelně předávat zprávy, týkající se účelu, pravomoci, odpovědností interního auditu a jeho výkonnosti v porovnání s plánem interního auditu. Vedoucí interního auditu musí vedení a orgánům společnosti pravidelně předávat informace o souladu s Etickým kodexem a *Standardy*. Tyto zprávy musí též obsahovat zjištění týkající se významných rizik, řídicího a kontrolního systému, včetně rizik podvodu, a dále zjištění ohledně řízení a správy společnosti a dalších záležitostí, které vyžadují pozornost vedení a/nebo orgánů společnosti.

Interpretace:

Četnost a obsah předávaných zpráv jsou stanoveny ve spolupráci vedoucího interního auditu, vedení a orgánů společnosti. Četnost a obsah předávaných zpráv závisí na důležitosti předávaných informací a na naléhavosti souvisejících opatření, které mají být přijaty vedením a/nebo orgány společnosti.

Zprávy a sdělení předávaná vedoucím interního auditu vedení a orgánům společnosti musí zahrnovat informace o:

- *statutu auditu,*
- *nezávislosti funkce interního auditu,*
- *plánu auditů a jeho plnění,*
- *požadavcích na zdroje,*
- *výsledcích auditních činností,*
- *souladu s Etickým kodexem a se Standardy, a akční plány pro řešení významných problémů v oblasti souladu,*
- *odpovědi vedení na rizika, která jsou dle úsudku vedoucího interního auditu pro organizaci nepřijatelná.*

Na tyto a další požadavky kladené na předávání zpráv ze strany vedoucího interního auditu je odkazováno ve všech částech Standardů.

2070 – Externí poskytovatel služeb a organizační odpovědnost za provádění interního auditu

Pokud externí poskytovatel služeb provádí činnosti interního auditu, musí upozornit společnost, že odpovědnost za udržování účinného interního auditu má samotná společnost.

Interpretace:

Tato odpovědnost je prokazována prostřednictvím programu pro zabezpečení a zvyšování kvality, který hodnotí soulad s Etickým kodexem a Standardy.

2100 – Charakter práce

Interní audit musí systematickým, metodickým a rizikově zaměřeným způsobem hodnotit procesy řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicí a kontrolní procesy a přispívat k jejich zdokonalování. K růstu důvěryhodnosti a hodnoty interního auditu dochází, pokud se auditoři chovají proaktivně, jejich hodnocení nabízejí nová porozumění podstatě věci a berou v potaz jejich budoucí dopad.

2110 – Řízení a správa společnosti

Interní audit musí hodnotit a poskytovat vhodná doporučení, aby došlo ke zdokonalení procesů řízení a správy společnosti pro účely:

- přijímání rozhodnutí ve strategických a provozních oblastech,
- vykonávání dohledu nad řízením rizik a řídicími a kontrolními mechanismy,
- podporování vhodných etických a hodnotových kritérií v rámci společnosti,
- zajišťování účinného řízení výkonnosti společnosti a účinného přiřazení zodpovědnosti,
- předávání informací týkajících se rizik a vnitřního řídicího a kontrolního systému příslušným organizačním úrovním v rámci společnosti,
- koordinace těchto činností a předávání informací mezi orgány společnosti, externími a interními auditory, ostatními poskytovateli ujišťovacích služeb a vedením.

2110.A1 – Interní audit musí hodnotit nastavení, realizaci a účinnost cílů, plánů a činností souvisejících s oblastí etických principů dané společnosti.

2110.A2 – Interní audit musí zhodnotit, zda proces řízení a správy informačních technologií společnosti podporuje strategie a cíle společnosti.

2120 – Řízení rizik

Interní audit musí hodnotit účinnost procesů řízení rizik a přispívat ke zdokonalování těchto procesů.

Interpretace:

Rozhodnutí, zda jsou procesy řízení rizik účinné, je výsledkem úsudku interního auditora založeném na zhodnocení, že:

- cíle společnosti podporují poslání společnosti a jsou s ním v souladu,
- významná rizika jsou identifikována a obodnocena,
- v reakci na rizika jsou podnikány přiměřené kroky, které dávají do souladu velikost rizika s rizikovou tolerancí společnosti,
- důležité informace týkající se rizik jsou získávány a včas sdělovány napříč společností; tyto informace umožňují zaměstnancům, vedení a orgánům společnosti vykonávat jejich odpovědnosti.

K podpoře takového zhodnocení může interní audit získávat informace prostřednictvím několika zakázek. Společný pohled na výsledky těchto zakázek pak poskytuje porozumění procesům řízení rizik ve společnosti a jejich účinnosti.

Procesy řízení rizik jsou sledovány prostřednictvím průběžných řídicích činností, samostatných hodnocení nebo prostřednictvím kombinace obou uvedených činností.

2120.A1 – Interní audit musí hodnotit rizika týkajících se řízení a správy společnosti, procesů společnosti a informačních systémů z hlediska:

- dosahování strategických cílů společnosti,
- spolehlivosti a integrity finančních a provozních informací,
- účinnosti a efektivnosti procesů, a plánů,
- ochrany aktiv,
- dodržování zákonů, předpisů zásad, postupů a smluv.

2120.A2 – Interní audit musí hodnotit možnost výskytu podvodu a způsob, jakým společnost řídí riziko podvodu.

2120.C1 – V průběhu poradenských zakázek se interní auditoři musí zabývat riziky souvisejícími s cíli zakázky a musí být obezřetní vzhledem k existenci dalších významných rizik.

2120.C2 – Interní auditoři musí při hodnocení procesu řízení rizik dané společnosti používat znalosti rizik získané v průběhu poradenských zakázek.

2120.C3 – Při poskytování pomoci vedení při zavádění nebo zlepšování procesů řízení rizik, interní auditoři nesmí přijmout jakoukoli řídicí odpovědnost, která by znamenala skutečné řízení rizik.

2130 – Řízení a kontrola

Interní audit musí napomáhat společnosti udržovat účinné řídicí a kontrolní systémy tím, že hodnotí jejich účinnost a efektivnost a podporuje jejich neustálé zdokonalování.

2130.A1 – Interní audit musí v rámci procesů řízení a správy společnosti, procesů a informačních systémů společnosti hodnotit přiměřenost a účinnost řídicích a kontrolních mechanismů reagujících na rizika, a to z hlediska:

- dosahování strategických cílů společnosti,
- spolehlivosti a integrity finančních a provozních informací,
- účinnosti a efektivnosti procesů a plánů,
- ochrany aktiv,
- dodržování zákonů, předpisů, zásad, postupů a smluv.

2130.C1 – Interní auditoři musí při hodnocení řídicích a kontrolních procesů dané společnosti používat znalosti řídicích a kontrolních mechanismů, které získali v průběhu poradenských zakázek.

2200 – Plánování zakázky

Pro každou zakázku musí interní auditoři vypracovat a zdokumentovat plán, který zahrnuje cíle zakázky včetně stanovení rozsahu, načasování a rozvržení zdrojů. Tento plán musí brát v úvahu strategii, cíle a rizika relevantní dané organizaci a dané zakázce.

2201 – Přístup k plánování

Při plánování jednotlivých zakázek musí interní auditoři vzít v potaz:

- strategie a cíle prověřované činnosti a prostředky, kterými je výkon této činnosti řízen a kontrolován,
- významná rizika související s touto činností, jejími cíli, zdroji a postupy ,a dále prostředky, použitím kterých je udržován možný dopad rizika na přijatelné úrovni,
- přiměřenost a účinnost procesů řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů týkajících se prověřované činnosti a jejich porovnání s celkovým rámcem nebo modelem,
- příležitosti pro dosažení významných zdokonalení procesů řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů týkajících se prověřované činnosti.

2201.A1 – Při plánování zakázky, která zahrnuje subjekty vně společnosti, musí interní auditoři dospět s těmito subjekty k písemné dohodě týkající se cílů, rozsahu, příslušných odpovědností a dalších očekávání, včetně omezení distribuce výsledků této zakázky a přístupu k záznamům shromážděným v rámci této zakázky.

2201.C1 – Interní auditoři musí dosáhnout shody s klienty poradenské zakázky ohledně cílů, rozsahu, příslušných odpovědností a dalších očekávání klienta. U významných zakázek musí být tato shoda zdokumentována.

2210 – Cíle zakázky

Každá zakázka musí mít stanoveny své cíle.

2210.A1 – Interní auditoři musí provést předběžné ohodnocení rizik souvisejících s prověřovanou činností. Cíle zakázky musí respektovat výsledky tohoto ohodnocení.

2210.A2 – Při určování cílů auditu musí interní auditoři zvážit pravděpodobnost výskytu významných chyb, podvodu, odchylek a ostatních rizik.

2210.A3 – K hodnocení řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicích a kontrolních systémů je nezbytná existence přiměřených kritérií. Interní auditoři musí zjistit, do jaké míry vedení a/nebo orgány společnosti zavedly přiměřená kritéria, prostřednictvím kterých lze určit, zda stanovené úkoly a cíle byly splněny. Pokud jsou tato kritéria přiměřená, interní auditoři je musí použít pro svá hodnocení. Pokud nejsou tato kritéria přiměřená, interní auditoři musí vhodná hodnotící kritéria nalézt prostřednictvím diskuse s vedením a/nebo orgány společnosti.

Interpretace:

Tato kritéria mohou zahrnovat následující druhy:

- *interní kritéria (např. směrnice a postupy dané společností),*
- *externí kritéria (např. zákony a regulace vydané veřejnými orgány),*
- *uznávané postupy (např. odvětvové nebo profesní normy).*

2210.C1 – Cíle poradenské zakázky se musí zaměřovat na procesy řízení a správy společnosti, na procesy řízení rizik a na procesy řízení a kontroly v rozsahu dohodnutém s klientem.

2210.C2 – Cíle poradenské zakázky musí být stanoveny v souladu s hodnotami společnosti, jejími strategiemi a cíli.

2220 – Rozsah zakázky

Stanovený rozsah zakázky musí být dostatečný k dosažení cílů zakázky.

2220.A1 – Při stanovení rozsahu zakázky musí být vzaty v úvahu příslušné systémy, záznamy, personál a fyzický majetek včetně majetku, který je pod kontrolou třetích stran.

2220.A2 – Jestliže se v průběhu ujišťovací zakázky objeví významný prostor k poskytnutí poradenských služeb, je zapotřebí dosáhnout konkrétní písemné shody týkající se cílů, rozsahu a příslušných odpovědností a dalších očekávání. Výsledky takové poradenské zakázky by měly být předány v souladu se standardy týkajícími se poskytování poradenství.

2220.C1 – Při provádění poradenských zakázek musí interní auditoři zajistit, aby rozsah zakázky byl dostatečný vzhledem k dohodnutým cílům zakázky. Mají-li interní auditoři během zakázky výhrady k jejímu rozsahu, musí tyto výhrady projednat s klientem a rozhodnout, zda pokračovat v práci na této zakázce.

2220.C2 – V průběhu poradenských zakázek se interní auditoři musí zabývat řídicími a kontrolními mechanismy, které jsou v souladu s cíli zakázky, a musí věnovat pozornost významným aspektům řídicího a kontrolního systému.

2230 – Rozvržení zdrojů v rámci zakázky

Na základě ohodnocení povahy a složitosti každé zakázky, časových omezení a dostupnosti zdrojů musí interní auditoři určit zdroje vhodné a dostatečné ke splnění cílů zakázky.

Interpretace:

Vhodnými zdroji se rozumí kombinace znalostí, dovedností a dalších schopností potřebných pro provedení zakázky. Dostatečnými zdroji se rozumí množství zdrojů potřebných pro provedení zakázky s náležitou profesní péčí.

2240 – Pracovní program zakázky

Interní auditoři musí vypracovat pracovní programy, které vedou k dosažení cílů zakázky. Tyto plány musí být zdokumentovány.

2240.A1 – Pracovní programy musí zahrnovat postupy pro identifikaci, analýzu, hodnocení a zaznamenávání informací v průběhu zakázky. Pracovní program musí být schválen před jeho realizací, všechny případné změny pracovního programu musí být schváleny neprodleně.

2240.C1 – Pracovní programy poradenských zakázek se mohou lišit svou formou a obsahem, a to v závislosti na charakteru zakázky.

2300 – Realizace zakázky

Za účelem splnění cílů zakázky musí interní auditoři identifikovat, analyzovat, hodnotit a dokumentovat dostatečné informace.

2310 – Identifikace informací

Ke splnění cílů zakázky musí interní auditoři identifikovat informace, které jsou dostatečné, spolehlivé, relevantní a účelné.

Interpretace:

Dostatečná informace je natolik konkrétní, odpovídající a přesvědčivá, že jakákoli uvážlivá a informovaná osoba by dospěla ke stejným závěrům jako auditor. Spolehlivá informace je informace nejlépe získatelná prostřednictvím příslušných postupů pro provedení zakázky. Relevantní informace slouží v rámci dané zakázky k podpoře pozorování a doporučení. Relevantní informace je v souladu s cíli zakázky. Účelná informace napomáhá společnosti dosahovat jejích cílů.

2320 – Analýza a hodnocení

Interní auditoři musí závěry a výsledky dané zakázky podložit vhodnými analýzami a hodnoceními.

2330 – Dokumentace informací

Interní auditoři musí dokumentovat dostatečné, spolehlivé, relevantní a účelné informace, které podporují výsledky zakázky a její závěry.

2330.A1 – Vedoucí interního auditu musí stanovit pravidla pro přístup k záznamům pořízeným v rámci zakázky. Před zpřístupněním záznamů externím subjektům musí vedoucí interního auditu získat souhlas vedení a/nebo právního zástupce.

2330.A2 – Bez ohledu na povahu média, na kterém jsou záznamy uloženy, vedoucí interního auditu musí stanovit požadavky na archivaci záznamů pořízených v rámci zakázky. Tyto požadavky musí být vypracovány v souladu s předpisy společnosti a všemi souvisejícími regulačními nebo jinými požadavky.

2330.C1 – Vedoucí interního auditu musí stanovit zásady pro úschovu a archivaci informací pořízených v rámci poradenské zakázky a také zásady pro jejich vydání interním a externím subjektům. Tyto zásady musí být v souladu s předpisy společnosti a všemi souvisejícími regulačními nebo jinými požadavky.

2340 – Dohled (supervize) nad prováděním zakázky

Nad zakázkami musí být prováděn řádný dohled (supervize) tak, aby bylo zaručeno, že jsou splněny jejich cíle, je zajištěna jejich odpovídající kvalita a že kompetence zaměstnanců jsou dostatečné.

Interpretace:

Rozsah požadovaného dohledu bude záviset na odbornosti a zkušenostech interních auditorů a na složitosti dané zakázky. Vedoucí interního auditu má celkovou odpovědnost za dohled nad zakázkou, ať již je prováděna samotným interním auditem nebo jiným subjektem. Vedoucí interního auditu může ale též pověřit tímto prověřením dostatečně zkušené zaměstnance interního auditu. Příslušné doklady týkající se provádění dohledu jsou zdokumentovány a uchovávány.

2400 – Předávání výsledků

Interní auditoři musí předávat informace týkající se výsledků zakázky.

2410 – Kritéria komunikace

Zprávy musí obsahovat cíl, rozsah a výsledky zakázky.

2410.A1 – Závěrečná zpráva o výsledcích zakázky musí obsahovat využitelné závěry a také využitelná doporučení a/nebo akční plány. Pokud je to vhodné měl by být obsažen i názor interních auditorů. Názor musí zohledňovat očekávání vedení, orgánů společnosti a ostatních zainteresovaných subjektů (stakeholders) a musí být podložen dostatečnou, spolehlivou, relevantní a účelnou informací.

Interpretace:

Názory uvedené v zakázce mohou mít formu ratingů, závěrů nebo dalších popisů výsledků. Taková zakázka se může týkat řídicích a kontrolních mechanismů vztahujících se ke specifickému procesu, riziku nebo odbornému útvaru. Formulace těchto názorů vyžaduje, aby byly zváženy výsledky zakázky a jejich významnost.

2410.A2 – Interním auditorům se doporučuje, aby v případě uspokojivého výsledku zakázky tuto skutečnost zmínili v související zprávě.

2410.A3 – Pokud jsou výsledky zakázky předávány subjektům vně společnosti, musí související zpráva obsahovat omezení týkající se distribuce a použití těchto výsledků.

2410.C1 – Informace/zprávy o postupu a výsledcích poradenských zakázek se budou lišit svou formou a obsahem, a to v závislosti na charakteru zakázky a potřebách klienta.

2420 – Kvalita zpráv

Zprávy musí být přesné, objektivní, jasné, stručné, konstruktivní, úplné a včasné.

Interpretace:

Přesné zprávy neobsahují chyby a zkresení a věrným způsobem odpovídají zjištěným skutečnostem. Objektivní zprávy jsou nestranné, nezaujaté a nezkresené a jsou výsledkem spravedlivého a vyváženého ohodnocení všech souvisejících skutečností a okolností. Jasné zprávy jsou snadno pochopitelné a logické, neobsahují nepotřebné technické výrazy a poskytují všechny významné a relevantní informace. Stručné zprávy jdou k podstatě věci a vyhýbají se nepotřebným podrobným popisům, přemíře detailů, nadbytečnosti informací a rozvlácnosti. Konstruktivní zprávy přinášejí klientovi a společnosti prospěch a zdokonalení tam, kde je to potřebné. Úplné zprávy nepostrádají nic, co by bylo nezbytné z hlediska cílové skupiny uživatelů, a obsahují všechny významné a související informace a pozorování nezbytná pro zdůvodnění doporučení a závěrů. Včasné zprávy jsou dobře načasované, odpovídajícím způsobem reagující na vznik nenadálých situací a to vzhledem k důležitosti zjištěného problému. Včasné zprávy umožňují vedení přijmout odpovídající nápravné opatření.

2421 – Chyby a opomenutí

Pokud závěrečná zpráva obsahuje závažné chyby nebo opomenutí, musí vedoucí interního auditu poskytnout opravené informace všem osobám, které obdržely původní zprávu.

2430 – Užívání výrazu „Provedeno v souladu s *Mezinárodními standardy pro profesní praxi interního auditu*“

Označení, že zakázky jsou „Provedeny v souladu s *Mezinárodními standardy pro profesní praxi interního auditu*“, lze použít pouze tehdy, pokud je to podloženo výsledky programu pro zabezpečení a zvyšování kvality.

2431 – Poskytnutí informací v případě nesouladu

Pokud má nesoulad s Etickým kodexem a *Standardy* dopad na konkrétní zakázku, zpráva o výsledcích musí obsahovat:

- výčet zásad nebo pravidel jednání obsažených v Etickém kodexu nebo ve *Standardech*, s kterými nebylo dosaženo souladu v plném rozsahu,
- důvod(y) nesouladu,
- dopad nesouladu na danou zakázku a její výsledky.

2440 – Distribuce výsledků

Vedoucí interního auditu musí předat výsledky všem příslušným stranám.

Interpretace:

Vedoucí interního auditu je odpovědný za prověření a schválení závěrečné zprávy o zakázce před jejím vydáním a za rozhodnutí, komu a jak bude distribuována. Pokud vedoucí interního auditu deleguje tyto povinnosti, nezabývá ho to celkové odpovědnosti.

2440.A1 – Vedoucí interního auditu odpovídá za předání závěrečných výsledků těm subjektům, které jsou schopny zajistit, že těmto výsledkům bude věnována odpovídající pozornost.

2440.A2 – Pokud není právními, statutárními nebo regulatorními požadavky stanoveno jinak, vedoucí interního auditu před předáním výsledků auditu subjektům vně společnosti musí:

- zhodnotit případné riziko hrozící společnosti,
- dle potřeby se poradit s vedením a/nebo s právním zástupcem,
- stanovit omezení, za kterých mohou být výsledky použity a zajistit tak kontrolu nad jejich distribucí.

2440.C1 – Vedoucí interního auditu odpovídá za předání závěrečných výsledků poradenských zakázek klientům.

2440.C2 – Při poradenských zakázkách mohou být identifikovány problémy v oblasti řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicího a kontrolního systému. Pokud jsou tyto problémy pro společnost významné, musí být sděleny vedení a orgánům společnosti.

2450 – Celkové názory

Když je vydáván celkový názor musí v něm být zohledněny strategie, cíle a rizika dané společnosti a také očekávání vedení, orgánů společnosti a ostatních zainteresovaných subjektů (stakeholders). Celkový názor musí být podložen dostatečnými, spolehlivými, relevantními a účelnými informacemi.

Interpretace:

Takové sdělení bude zahrnovat:

- rozsah, včetně časového období, ke kterému se názor vztahuje,
- omezení rozsahu,
- zvážení všech souvisejících projektů, včetně spolebnutí se na ostatní poskytovatele ujištění,
- shrnutí informací, které daný názor podporují,
- riziko nebo vnitřní řídicí a kontrolní rámec nebo další kritéria využitá jako základ pro formulaci celkového názoru,
- celkový názor, úsudek nebo závěr, ke kterému se dospělo.

Musí být uvedeny důvody vedoucí ke nepříznivému celkovému názoru.

2500 – Monitorování

Vedoucí interního auditu musí zavést a udržovat systém, který umožní sledovat, jak se s výsledky předanými vedení dále nakládá.

2500.A1 – Vedoucí interního auditu musí zavést proces následné kontroly, který bude sledovat a zaručovat, že nápravná opatření byla účinně provedena, nebo že vedení společnosti převzalo odpovědnost za riziko neprovedení nápravných opatření.

2500.C1 – Interní audit musí sledovat způsob nakládání s výsledky poradenských zakázek v rozsahu dohodnutém s klientem.

2600 – Předávání informace týkající se přijetí rizika

Pokud vedoucí interního auditu dojde k závěru, že vedení společnosti přijalo takový stupeň rizika, který by mohl být pro tuto společnost nepřijatelný, musí s vyšším vedením tuto skutečnost projednat. Pokud vedoucí interního auditu dojde k závěru, že se nepodařilo tuto záležitost vyřešit, musí vedoucí interního auditu předat informaci o této záležitosti orgánům společnosti.

Interpretace:

Povaha rizik přijímaných vedením může být zaznamenávána prostřednictvím ujišťovacích nebo poradenských zakázek, sledováním postupu/vývoje opatření zaváděných managementem na základě předešlých zakázek, nebo jinými způsoby. Odpovědností vedoucího interního auditu není vyřešení daného rizika.

Výklad pojmů

Add Value – Přinášet přidanou hodnotu

Interní audit přidává hodnotu společnosti a ostatním zainteresovaným subjektům (stakeholders) pokud poskytuje objektivní a náležité ujištění a přispívá k účinnosti a efektivnosti procesů řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů.

Adequate control – Odpovídající kontrolní a řídicí systémy/ mechanismy

Odpovídající kontrolní a řídicí systémy existují, jestliže vedení společnosti postupuje (plánuje a navrhuje) takovým způsobem, který poskytuje přiměřenou jistotu, že rizika společnosti jsou účinně řízena a že cíle společnosti budou realizovány efektivně a hospodárně.

Assurance services – Ujišťovací služby/popř. audit

Objektivní posouzení průkazného materiálu, jehož cílem je poskytnutí nezávislého zhodnocení procesů řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicích a kontrolních systémů dané společnosti. Příkladem jsou finanční audity, audity výkonnosti, audity souladu, bezpečností audity a audity prováděné před akvizicí nového subjektu (due diligence).

Board – Orgány společnosti

Nejvyšší úroveň řídicího orgánu (např. představenstvo, dozorčí rada nebo rada guvernérů nebo správní rada), která má odpovědnost za vedení dané organizace a/nebo za dohled nad činnostmi dané organizace a která přenáší zodpovědnost na její vedení. I když se způsoby řízení a správy společnosti liší v jednotlivých právních rámcích a odvětvích, orgány společnosti typicky představují jedince, kteří nejsou součástí managementu. Pokud orgány společnosti neexistují, pojmem „orgány společnosti“ využívaným ve *Standardech* může být označen jedinec nebo skupina, která má odpovědnost za řízení a správu společnosti. Dále pojmem „orgány společnosti“ využívaným ve *Standardech* může být označen výbor nebo jiný orgán, na který řídicí orgán delegoval určité funkce (např. výbor pro audit).

Charter – Statut (vymezení funkcí a působnosti interního auditu)

Statutem interního auditu se rozumí písemný dokument, který definuje účel, pravomoci a odpovědnosti interního auditu. Statut určuje postavení interního auditu v rámci společnosti, oprávnění k přístupu k dokladům, osobám a majetku, které souvisejí s prováděním zakázek, a definuje rozsah činností interního auditu.

Chief Audit Executive – Vedoucí interního auditu

Vedoucí interního auditu je charakterizován jako role osoby v seniorské pozici, která je odpovědná za účinné řízení funkce interního auditu tak, aby byla v souladu se statutem interního auditu a závaznými prvky Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu. Vedoucí interního auditu nebo ostatní, kteří jsou mu podřízeni, mají odpovídající profesní certifikaci a kvalifikaci. Specifický název pro pozici a/nebo odpovědnosti vedoucího interního auditu se může v jednotlivých společnostech lišit.

Code of Ethics – Etický kodex

Etický kodex Institutu interních auditorů (IIA) tvoří Principy relevantní profesi a praxi interního auditu a Pravidla jednání, která popisují chování, které je od interních auditorů očekáváno. Etický kodex se týká všech jednotlivců a subjektů poskytujících služby interního auditu. Posláním Etického kodexu je celosvětová podpora etického přístupu v rámci profese interního auditu.

Compliance – Soulad

Dodržování zásad, plánů, postupů, zákonů, regulatorních norem, smluv a dalších požadavků.

Conflict of Interest – Konflikt/střet zájmů

Jakýkoliv vztah, který není v nejlepším zájmu dané společnosti nebo se takovým jeví. Konflikt zájmů negativně ovlivňuje schopnost jednotlivce vykonávat své funkce objektivně.

Consulting Services – Poradenské služby

Poradenská činnost a související klientské služby, jejichž charakter a rozsah jsou dohodnuty s klientem a očekává se od nich přinášení přidané hodnoty a zdokonalení řízení a správy společnosti, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů, aniž by interní auditor přebíral řídicí odpovědnost. Příkladem jsou právní a jiné poradenství, podpora a školení.

Control – Řídicí a kontrolní mechanismus

Jakékoli opatření přijaté vedením a orgány společnosti nebo dalšími subjekty s cílem řízení rizika a zvýšení pravděpodobnosti, že stanovené cíle budou splněny. Vedení plánuje, organizuje a řídí provádění jednotlivých kroků, které poskytnou přiměřenou jistotu, že cíle budou dosaženy.

Control Environment – Kontrolní prostředí

Postoje a kroky orgánů a vedení společnosti, týkající se řídicího a kontrolního systému v dané organizaci. Řídicí a kontrolní prostředí poskytuje pravidla a strukturu pro dosažení hlavních cílů systému řízení a kontroly a zahrnuje tyto prvky:

- integritu a etické hodnoty,
- filosofii vedení a styl řízení,
- organizační strukturu,
- stanovení pravomocí a odpovědností,
- zásady a postupy řízení lidských zdrojů,
- kvalifikaci zaměstnanců.

Control Processes – Řídicí a kontrolní procesy

Zásady, postupy (jak manuální, tak automatizované) a činnosti, které jsou součástí rámce řízení a kontroly, který je navržen a vykonáván s cílem zajistit, aby se rizika nacházela v míře, kterou je společnost ochotna přijmout.

Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing – Hlavní principy profesní praxe interního auditu

Hlavní principy profesní praxe interního auditu jsou základem Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu a jsou určeny k podpoře účinnosti interního auditu.

Engagement – Zakázka

Konkrétní zadání interního auditu, úkol nebo prověřovací činnost (jako jsou např. šetření interního auditu, prověrka sebehodnocení řídicího a kontrolního systému, vyšetřování podvodu nebo poradenství). Zakázka může zahrnovat více dílčích úkolů nebo činností, jejichž cílem je splnění konkrétních stanovených cílů.

Engagement Objectives – Cíle zakázky

Široce formulované tvrzení, jímž interní auditoři definují plánované výsledky zakázky.

Engagement Opinion – Názor zakázky

Hodnocení, závěr a/nebo jiný popis výsledků jednotlivé zakázky interního auditu, které se týkají hledisek obsažených v cílech a rozsahu této zakázky.

Engagement Work Program – Pracovní plán zakázky

Dokument obsahující postupy, které mají být použity v průběhu zakázky a které slouží ke splnění plánu zakázky.

External Service Provider – Externí poskytovatel služeb

Osoba nebo firma, vně dané společnosti, která má v určité oblasti specifické znalosti, dovednosti a zkušenosti.

Fraud – Podvod

Jakákoli nezákonná činnost, při které dochází k podvodnému jednání, zatajování informací a narušení důvěry. Při této činnosti nemusí dojít k pohrůžce násilím nebo fyzickým násilím. Podvody páchají jednotlivci i společnosti s cílem získat finanční prostředky, majetek nebo služby, vyhnout se platbě za určité služby nebo jejich ztrátě a zajistit si osobní nebo podnikatelské zvýhodnění.

Governance – Řízení a správa společnosti

Kombinace procesů a struktur zavedených orgány společnosti za účelem informování, kontroly, řízení a monitorování činností společnosti směrem k dosažení jejích cílů.

Impairment – Narušení

Narušení organizační nezávislosti a individuální objektivity může zahrnovat osobní konflikt zájmu, omezení rozsahu, omezení přístupu k dokladům, osobám a majetku a omezení zdrojů (finančních).

Independence – Nezávislost

Nepřítomnost stavu, který ohrožuje schopnost interního auditu vykonávat odpovědnosti interního auditu nezaujatým způsobem.

Information Technology Controls – Kontrolní mechanismy v oblasti informačních technologií

Kontrolní mechanismy, které podporují řízení společnosti a její správu a současně poskytují celkovou a technickou kontrolu nad prvky infrastruktury informačních technologií, kterými jsou např. aplikace, informace, infrastruktura a personál.

Information Technology Governance – Řízení a správa informačních technologií

Jejími prvky jsou řízení, organizační struktura a procesy, které zajišťují, že informační technologie podporují strategii a cíle společnosti a jsou s nimi v souladu.

Internal Audit Activity – Funkce interního auditu / Interní audit

Útvar, divize, poradenský tým nebo jiní odborníci, kteří poskytují nezávislé, objektivní, ujišťovací a konzultační služby, jejichž účelem je přidávání hodnoty a zdokonalování procesů ve společnosti. Interní audit pomáhá společnosti dosahovat jejích cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zdokonalování účinnosti procesů řízení a správy společnosti, řízení rizik a procesů řízení a kontroly.

International Professional Practices Framework – Mezinárodní rámec profesní praxe interního auditu

Koncepční rámec závazných směrnic stanovených IIA. Závazné směrnice sestávají ze dvou kategorií – (1) závazné a (2) doporučené.

Must – Muset

Standardy používají slovo „muset“ pro vyjádření bezpodmínečného požadavku.

Objectivity – Objektivita

Nezaujatý myšlenkový postoj, který umožňuje interním auditorům provádět zakázky takovým způsobem, který zajišťuje důvěru ve výsledek jejich práce a zamezuje přijímání kompromisů ohledně kvality. Objektivita vyžaduje, aby interní auditoři nepodřizovali svůj úsudek týkající se předmětu auditu jiným subjektům nebo jedincům.

Overall Opinion – Celkový názor

Hodnocení, závěr anebo jiný popis výsledků poskytovaný vedoucím interního auditu a týkající se v širší míře procesů řízení a správy, řízení rizik a/nebo kontroly a řízení v dané společnosti. Celkový názor představuje profesní úsudek vedoucího interního auditu, který je založen na výsledcích několika jednotlivých zakázek a jiných činnostech spadajících do určitého časového úseku.

Risk – Riziko

Možnost, že dojde k určité události, která bude mít negativní vliv na dosažení stanovených cílů. Riziko se měří na základě jeho dopadu a pravděpodobnosti výskytu.

Risk Appetite – Riziková tolerance

Úroveň rizika, kterou je společnost ochotna přijmout.

Risk Management – Řízení rizik

Proces identifikace, ohodnocení, řízení a kontroly možného výskytu událostí a situací za účelem poskytnutí přiměřeného ujistění ohledně dosažení cílů společnosti.

Should – Měl by

Standardy používají slovo „měl by“ v případech, kde je očekáván soulad, vyjma případů, kdy při použití profesního úsudku dané okolnosti zdůvodňují odchylku.

Significance – Významnost

Relativní závažnost určité události v souvislostech, ve kterých je posuzována, včetně kvantitativních a kvalitativních faktorů, jako jsou např. velikost, charakter, vliv, souvislost a dopad. Při hodnocení významnosti dané záležitosti v souvislosti s příslušnými cíli napomáhá interním auditorům jejich profesní úsudek.

Standard – Standard

Profesní prohlášení, vydané Mezinárodní radou pro *standardy* interního auditu, které vymezuje požadavky kladené na provádění široké škály činností interního auditu a na hodnocení výkonnosti interního auditu.

Technology-based Audit Techniques – Softwarově podporované auditorské postupy

Jakýkoli automatizovaný auditní nástroj, jako např. všeobecný auditorský software, generátory dat pro testování, software pro auditní plány, specializované auditní obslužné programy a počítačem podporované auditorské postupy (Computer-Assisted Audit Techniques – CAATs).

Copyright

Copyright © 2016 by The Institute of Internal Auditors, 1035 Blvd, Suite 401, Lake Mary, Florida 32746, USA.

All rights reserved.

“Permission has been obtained from the copyright holder, The Institute of Internal Auditors, 1035 Blvd, Suite 401, Lake Mary, Florida 32746, USA, to publish this translation, which is the same in all material respects, as the original unless approved as changed. No part of this document may be reproduced, stored in any retrieval system, or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of IIA, Inc.”

„Vlastníkem autorských práv, kterým je The Institute of Internal Auditors, 1035 Blvd, Suite 401, Lake Mary, Florida 32746, USA, bylo uděleno povolení k uveřejnění tohoto překladu, který ve všech významných ohledech reprezentuje původní text, s výjimkou případů schválených změn. Žádná část tohoto dokumentu nesmí být v jakékoliv formě kopírována, ukládána v jiném vyhledávacím systému nebo přenášena elektronickým, mechanickým, fotokopírovacím, nahrávacím či jiným způsobem, bez předchozího písemného souhlasu IIA, Inc.“

K získání povolení k reprodukci amerického originálu prosím kontaktujte guidance@theiia.org.

Copyright© 2016 Český institut interních auditorů, Karlovo náměstí 3, Praha 2, 120 00.
Do českého jazyka přeložil Český institut interních auditorů (ČIIA), Institut IIA.

K získání povolení k reprodukci českého překladu prosím kontaktujte ciiia@internaudit.cz.